

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2021/2022**INFORMACJE OGÓLNE****1. Nazwa przedmiotu:** Techniki położnicze i przyjmowanie porodu/ Nauki w zakresie opieki specjalistycznej**2. Nazwa kierunku:** położnictwo, profil praktyczny**3. Poziom studiów:** studia pierwszego stopnia**4. Liczba punktów ECTS:** 11**5. Liczba godzin w semestrze**

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk	CSP
II				72			8
III				72			8
IV				36			4
VI				112			8

6. Język wykładowy: polski**7. Wykładowca :** mgr Barbara Cydejko, mgr Małgorzata Serdakowska, mgr Grażyna Szczepańska, dr Halina Śliżewska**INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE****8. Wymagania wstępne**

- 1) Znajomość zagadnień z anatomii, fizjologii człowieka, patologii,
- 2) Wiedza z zakresu podstaw opieki położniczej.
- 3) Wiedza z zakresu podstaw neonatologii.

9. Cele przedmiotu

C1 Nabycie umiejętności samodzielnego przyjęcia porodu fizjologicznego.

C3 Umiejętność sprawowania opieki nad rodzącą w trakcie porodu fizjologicznego, porodu powikłanego i cięcia cesarskiego.

C4 Uzyskanie wiedzy na temat przebiegu porodu fizjologicznego, porodu z powikłaniami, porodu zabiegowego i cięcia cesarskiego.

C5 Opieka nad pacjentką w przypadku wystąpienia powikłań w przebiegu porodu.

C 6 Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wykonywane działania i zrozumienia dla problemów zdrowotnych pacjentek rodzących i ich rodzin.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

WIEDZA, zna i rozumie:

DW.12 Rozpoznawać stany nagłe w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz "padnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie

DW13 Udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobywanie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym)

UMIEJĘTNOŚCI, potrafi:

D.U.1 Dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków,

	Interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;
D.U.2.	Rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U.3	Podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;
D.U.4	Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U.5	Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U.4	Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U.5	Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U.4	Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U.5	Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U.10	Przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;
DU.11	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;
DW.12	Rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz "padnięcie pępowiny i części drobnego płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;
DW13	Udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę kroczną lub szyjkę macicy, wykonywać ręczne wydobycie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);
D.U.10	Przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE, jest gotów do:	
5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
11. Treści programowe	
Forma zajęć –zajęcia praktyczne	
Semestr II <ol style="list-style-type: none"> Plan porodu. Prowadzenie i dokumentowanie poszczególnych okresów porodu. Partogram — karta obserwacji porodu. Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym ułożeniu potylicowym przednim: rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu — akty mechanizmu porodowego. Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym ułożeniu potylicowym tylnym: rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu — akty mechanizmu porodowego. Mechanizm porodu w ułożeniach odgięciowych (rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu, prowadzenie porodu): ułożenie wierzchołkowe, ułożenie ciemieniowe, ułożenie czołowe, ułożenie twarzowe. Przyjęcie rodzącej do porodu zgodnie z przyjętymi procedurami, zasadami — standardami – badanie podmiotowe i przedmiotowe ,zwiastuny porodu – oznaki zbliżającego się porodu oznaki początku porodu. Przygotowanie kobiety do porodu. Poród — podział na okresy. Zasady postępowania w poszczególnych okresach porodu zgodnie z założeniami standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej. Ocena sytuacji położniczej na podstawie położniczego badania zewnętrznego i wewnętrznego rodzącej pomoc położnicza w okresie rodzenia się płodu i popłodu – metody łagodzenia bólu porodowego (farmakologiczne i niefarmakologiczne) 	

Semestr III

1. Dobór i stosowanie odpowiednich udogodnień i pozycji wertykalnych w zależności od okresu porodu i preferencji rodzącej zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocena jego stanu według obowiązujących skal oceny.
2. Rola i zadania położnej przy prowadzeniu porodu zabiegowego z użyciem kleszczy.
3. Poród zabiegowy z użyciem próżniociągu położniczego (vacuum extractor): wskazania, przeciwwskazania i warunki do założenia próżniociągu, technika wykonania zabiegu. Rola i zadania położnej przy prowadzeniu porodu zabiegowego z użyciem próżniociągu położniczego.
4. Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego: w funkcjonowaniu oddzielaniu i wydalaniu łożyska standard postępowania w zaburzeniach funkcjonowania łożyska standard postępowania w zaburzeniach oddzielaniu i wydalaniu łożyska, pozostawienie resztek tkanki łożyskowej w macicy.
5. Ręczne wydobycie łożyska.
6. Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego:
  - ✓ zaburzenia czynności skurczowej macicy — postacie zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, przyczyny,
  - ✓ powikłania, postępowanie, zapobieganie zaburzenia rozwierania się części pochwowej szyjki macicy — niedojrzałość szyjki macicy i dystocja szyjkowa, rokowanie,
  - ✓ powikłania porodu, postępowanie poród przedłużony — przyczyny, rokowanie, powikłania powikłania pępowinowe: przodowanie i wypadnięcie pępowiny — standard postępowania
  - ✓ przodowanie i wypadnięcie rączki — standard postępowania.

Semestr IV

1. Prowadzenie partogramu w sytuacji patologicznego przebiegu porodu. Udzielanie pierwszej pomocy położniczej.
2. Postępowanie z noworodkiem po porodzie .
3. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego ze wskazań nagłych.

Semestr VI

1. Postępowanie z noworodkiem po porodzie z punktacją poniżej 7 pkt wg. skali Apgar.
2. Procedura postępowania z ciężarną/ rodzącą/novorodkiem zakażonych wirusem HIV.
3. Standardy dotyczące opieki nad ciężarną z zagrażającym porodem przedwczesnym i w przebiegu porodu przedwczesnego.
4. Poród drogami natury po cięciu cesarskim.
5. Współczesna diagnostyka w okresie okołoporodowym:
6. Kardiotokografia — analiza zapisu KTG (test bezstresowy, test stresowy) – kardiotokografia komputerowa elektrokardiografia płodu.
7. Pulsoksymetria płodu, biofizyczny profil płodu. Dystocja barkowa — nagła sytuacja położnicza (algorytm postępowania w sytuacji dystocji barkowej).
8. Poród z udziałem osoby towarzyszącej, wspierającej .
9. Zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych.
10. Poród bliźniaczy: rozpoznanie w badaniu położniczym, prowadzenie porodu bliźniaczego - poród pierwszego i drugiego bliźniaka.
11. Postępowanie w trakcie porodu z dzieckiem z urazem okołoporodowym, wadami rozwojowymi, pępowiną dwu naczyniową, w przypadku naczyń błędzących.

Tematy scenariuszy realizowanych w Centrum Symulacji Położniczych:

Semestr II

1. Postępowanie z rodzącą w I okresie porodu- metoda symulacji pośredniej wierności.
2. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego- metoda symulacji pośredniej wierności.

Semestr III

1. Postępowanie z rodzącą w II okresie porodu- metoda symulacji pośredniej wierności.
2. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego ze wskazań nagłych- metoda symulacji pośredniej wierności.

Semestr IV

1. Postępowanie z ciężarną zgłaszającą się z powodu złego samopoczucia- metoda symulacji wysokiej wierności.
2. Postępowanie z ciężarną w III okresie porodu - metoda symulacji wysokiej wierności.

12. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Rozwiązywanie problemu, pobudzenie kreatywności

2. Zadania zespołowe i indywidualne	
3. Przykładowe wyniki badań	
4. Wybrane studium przypadku	
5. Metoda symulacji medycznej	
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
F1. Obecność na zajęciach	
F2. Odpowiedź ustna	
F3 wykonywanie czynności bieżących, zaliczenie na ocenę z wpisaniem do Indeksu Umiejętności	
F4 opracowanie procesu pielęgnowania;	
F5 prowadzenie dokumentacji medycznej.	
P1 kolokwium końcowe - odpowiedź ustna	
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	320
suma	320
liczba punktów ECTS	11
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. Bręborowicz G.H. Położnictwo i ginekologia , tom I i II PZWL 2020	
2. Troszyński M. Położnictwo ćwiczenia . PZWL, 2022	
3. Iwanowicz –Palus G. Alternatywne metody opieki okołoporodwej. PZWL, 2019	
4. Iwanowicz-Palus G. Techniki położnicze i prowadzenie porodu. PZWL, 2023.	
5. Dmoch – Gajzlerska E.USG dla położnych. PZWL, 2014.	
Literatura uzupełniająca:	
1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej. (ze zmianami 01.01.2019 r.)	
2. Standardy Opieki Medycznej Nad Noworodkiem W Polsce. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego. Polskie Towarzystwo Neonatologiczne.	
3. Stany naglące w położnictwie .(red) E.Dmoch -Gajzlerska PZWL 2011.	
16. Formy oceny – szczegóły	
Obowiązkowa jest 100% obecność (w przypadku nieobecności, zajęcia muszą się odbyć w innym terminie po uprzednim uzgodnieniu z koordynatorem przedmiotu), udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranej pacjentki, zaliczenie tematów seminaryjnych (forma ustna), indeks umiejętności praktycznych, spełnienie kryteriów zaliczenia zajęć praktycznych, przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych. W trakcie zajęć student powinien cechować się nienaganną postawą etyczną wobec pacjentów i zespołu.	
Kryteria zaliczenia zajęć praktycznych:	
1. 100% Obecność na zajęciach, kultura osobista, punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, poszanowanie godności pacjentki, prawa do intymności, prawa do informacji i współudziału w podejmowanych decyzjach opiekuńczo-pielęgnacyjnych, zachowanie tajemnicy zawodowej	
2. Zapewnienie opieki położnej zgodnie z obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki ogólnołudzkiej i zawodowej,	
3. Udokumentowanie opieki	
4. Zaliczenie ustne tematyki zajęć praktycznych oraz umiejętności praktycznych w oddziale według indeksu umiejętności praktycznych.	
Ocena przez nauczyciela indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania oraz pracy studentów według indywidualnej karty oceny (Działania w roli członka zespołu opieki zdrowotnej, działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju praktyki położniczej)	

17. Inne przydatne informacje o przedmiocie	
1.	Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, itp. strona internetowa uczelni
2.	Informacje na temat miejsca odbywania zajęć Akademia Bialska, Placówki z którymi Akademia Bialska im. Jana Pawła II podpisała porozumienia w sprawie realizacji zajęć praktycznych.
3.	Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) strona internetowa uczelni
4.	Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) zgodnie z wykazem